

ТЕСТ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ
на пријемном испиту у филолошким гимназијама и одељењима

ш к о л с к а 2016/2017. г о д и н а

Питање број	П и т а њ е	Поени
1.	<p>Најзначајнији Вуков претходник у реформи српске ћирилице био је:</p> <p>а) Свети Сава б) Јернеј Копитар в) Сава Мркаљ г) Доситеј Обрадовић</p> <p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p>	
2.	<p>Заокружи слово испред године када је у Србији у званичним и школским књигама прихваћена реформа језика и правописа Вука Стефановића Караџића:</p> <p>а) 1818. б) 1836 в) 1868.</p>	
3.	<p>Вукова <i>Писменица сербскога језика</i> из 1814. била је писана:</p> <p>а) реформисаном Мркаљевом ћирилицом б) реформисаном Вуковом ћирилицом в) руском ћирилицом</p> <p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p>	
4.	<p>Наведи назив дијалекта који је узет за основицу српског књижевног (стандардног) језика екавског изговора:</p> <p>_____</p>	
5.	<p>У следећем низу подвуци словенске језике на Балканском полуострву:</p> <p>српски, македонски, пољски, чешки, словеначки, бугарски.</p>	
6.	<p>Шумска тишина се продубљивала.</p> <p>Из примера препиши све гласове следећих скупина оним редоследом којим се појављују:</p> <p>а) Струјни (фрикативни) сугласници: _____.</p> <p>б) Праскави (експлозивни) сугласници: _____.</p> <p>в) Сонанти: _____.</p>	

	<p>г) Заменице: _____, _____.</p> <p>д) Предлог: _____.</p> <p>ђ) Везник: _____.</p>	
12.	<p>Јесу ли <u>они</u> икад у свом животу видели <u>неки већи град</u> о коме се приповеда.</p> <p>Поред примера наведи назив за употребљени падежни облик.</p> <p>а) Они: _____</p> <p>б) у свом животу: _____</p> <p>в) неки већи град: _____</p> <p>г) о коме: _____</p>	
13.	<p>Наведи називе подвучених глаголских облика у следећим реченицама:</p> <p>а) Истовремено <u>погледасмо</u> на зид. _____</p> <p>б) <u>Сетили бисмо се</u> догађаја. _____</p> <p>в) Сви <u>беху говорили</u> у исто време. _____</p>	
14.	<p>Од наведених глагола напиши облике 1. л. јд. презента:</p> <p>а) познавати: _____</p> <p>б) пристизати: _____</p> <p>в) заспати: _____</p>	
15.	<p><u>Свакога јутра</u> би овуда прошла девојчица <u>веселог погледа</u>.</p> <p>Поред примера наведи назив за граматичку службу (функцију) наведених речи:</p> <p>а) Свакога јутра: _____</p> <p>б) веселог погледа: _____</p>	
16.	<p><u>Девојка</u> <u>нагло</u> истрча из куће носећи овећу <u>књигу</u> у рукама.</p> <p>Поред примера наведи назив за граматичку службу (функцију) наведених речи:</p> <p>а) Девојка: _____</p> <p>б) нагло: _____</p> <p>г) књигу: _____</p>	

17.	<p>У кућицу после примера упиши број простих реченица у сложеној.</p> <p>а) Седећи крај отвореног прозора, дуго посматрам облак како путује небом. [____]</p> <p>б) Док сам читала роман, учинило ми се да наилазим на места која не изгледају довољно књижевна. [____]</p> <p>в) Не знам зашто сам се тако понашао. [____]</p>	
18.	<p>У кућицу после примера упиши број који одговара врсти подвучене зависносложене реченице у сложеној.</p> <p>а) Падала је киша <u>док сам се враћао</u>. [____] 1. Изрична.</p> <p>б) Рекли су <u>да знају за њу</u>. [____] 2. Односна.</p> <p>в) Девојка <u>која је донела цвеће</u> није га погледала. [____] 3. Временска</p>	
19.	<p>У кућицу иза примера препиши број одговарајућег напоредног односа у коме се сложена реченица налази.</p> <p>а) Или грми, ил' се земља тресе. [____] 1. Искључни однос</p> <p>б) Кише су престале, дакле, биће топлије. [____] 2. Раставни однос</p> <p>в) Сви су на време стигли, само је он закаснио [____] 3. Закључни однос</p>	
20.	<p>Подвуци реч у којој је употребљен и префикс и суфикс.</p> <p>Предшколски, псетанце, жабац, рукопис</p>	
21.	<p>Дијалектизми су:</p> <p>а) Речи које се употребљавају у народним говорима, а које се разликују од оних у књижевном језику.</p> <p>б) Речи старијег порекла које су се престале употребљавати у књижевном језику зато што су их замениле новије речи.</p> <p>в) Речи новијег порекла које још нису ушле у општу употребу у књижевном језику.</p> <p style="text-align: center;">Заокружи слово испред тачног одговора.</p>	
22.	<p>У кућицу препиши број назива појаве коју илуструје пример.</p> <p>а) весео : тужан [____] 1) синоними</p> <p>б) причати : приповедати [____] 2) хомоними</p> <p>в) кадар („особље“) : кадар („способан“) [____] 3) антоними</p>	

23.	<p>Заокружи слова испред шест правилно написаних примера.</p> <p>а) Нашли су га после девет сто година.</p> <p>б) До куће има сто тридесет корака.</p> <p>в) Ни данданас не знају истину.</p> <p>г) Сада је кудикамо лакше него некада.</p> <p>д) Сетио се цртаног филма о Душку Дугоушку.</p> <p>ђ) Ови задатци тежи су од прошлогодишњих.</p> <p>е) У мом одељењу има двадесет ученика.</p> <p>ж) Са турнира је испао је у преттакмичењу.</p> <p>з) Једанпут су видели и зелембаћа.</p> <p>и) Нека узме што год му треба.</p> <p>ј) Ниоткога помоћи нема.</p> <p>к) Купилису на пијаци јабуке крушке и поморанџе.</p>	
24.	<p>Исправљајући начињене грешке, препиши пример писаним словима ћирилице.</p> <p>На своју срећу јован јестигао пред подне. Машући им рукама успео је, да скрене пажњу на себе.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	
25.	<p>Пажљиво прочитај наредни текст и заокружи слово испред тачне комбинације коришћених стилских фигура:</p> <p><i>Месец је дремао изнад дрвећа као да грли читав свет под собом.</i></p> <p>а) персонификација, поређење, хипербола</p> <p>б) алегорија, градација, ономатопеја</p> <p>в) алитерација, словенска антитеза, метафора</p>	
26.	<p>У кућици поред строфе напиши одговарајући број која је врста риме у њој остварена. (Пази – једна врста риме међу понуђеним одговорима је вишак!)</p> <p>а) Жуљаве руке одмара на плугу. 1) парна Дубоко дише, и као да дремље 2) обгрљена А, ветар ћухом пробуђене земље 3) укрштена Надојен, тресе седу влас му дугу. []</p> <p>б) Све у мртвом сану мрка поноћ нађе; 1) парна све је изумрло. Сад месец изађе 2) обгрљена смртно бледа лица, горе небу лети; 3) укрштена погинули витез ено се посвети! []</p>	

	<p>б) Овог јунака су Турци заједно са Стојаном Јанковићем заробили у Котару. Био је више од девет година у изгнанству, а онда је предложио да украду кључеве и побегну.</p> <p>Он се зове _____.</p> <p>в) Он тражи од супруге да отрује његовог брата јер су се завадили коме ће припасти коњ и соко. Док је био у лову, утва златокрила је повредила сокола и сломила му десно крило. Када му соко говори да му је без крила као што је брату без брата, брзо се враћа у град и затиче брата живог захваљујући жениној мудрости.</p> <p>Он се зове _____.</p> <p>г) Он је једини међу браћом био поштен и држао се договора да супрузи не каже да ће бити узидана ако однесе мајсторима ручак. Када му се несрећа догоди, он говори да је имао од злата јабуку која му је пала у Бојану.</p> <p>Он се зове _____.</p>	
33.	<p>Према наведеним подацима препознај и напиши име и презиме писца о коме је реч:</p> <p>а) Рођен је 1928. године у Нересници код Кучева, а умро у Београду 2007. Један је од најбољих српских песника XX века, а писао је и књижевна дела за децу. Прву песму је објавио 1945. године и од тада је објавио на стотине, међу којима је једна од најпознатијих <i>Небо</i>.</p> <p>Он се зове _____.</p> <p>б) Био је приповедач који је стварао крајем XIX и почетком XX века. У своје дело је унео упечатљиве ликове из Босанске крајине, а био је борац против аустроугарске окупације. Међу његовим познатим делима су <i>Са планине и испод планине</i> и <i>Јазавац пред судом</i>.</p> <p>Он се зове _____.</p> <p>в) Значајни српски песник који је писао крајем XIX века. Рођен је у угледној београдској породици, а његово стваралаштво је имало велики утицај на већину српских песника тога доба, међу којима се издвајају Јован Дучић и Алекса Шантић. Међу његовим песмама издвајају се: <i>Сиво, суморно небо</i>, <i>Маскенбал на Руднику</i>, <i>Зимско јутро</i>, <i>Грм</i>, <i>Свети Сава</i>.</p> <p>Он се зове _____.</p> <p>г) Један је од наших најбољих комедиографа свих времена. Био је и заменик управника Народног позоришта у Београду и управник Српског народног позоришта у Новом Саду. Нека од његових најбољих дела су: <i>Госпођа министарка</i>, <i>Др</i>, <i>Ожалошћена породица</i>, <i>Сумњиво лице</i>.</p> <p>Он се зове _____.</p>	

34.	<p>У кућицу испред наслова дела напиши одговарајући број којој књижевној врсти припада:</p> <table border="0"> <tr> <td>а) ☐ <i>Покондирена тиква</i></td> <td>1. лирска описна песма</td> </tr> <tr> <td>б) ☐ <i>Бачки растанак</i></td> <td>2. епска народна песма</td> </tr> <tr> <td>в) ☐ <i>Зимско јутро</i></td> <td>3. поема</td> </tr> <tr> <td>г) ☐ <i>Кањош Мацедоновић</i></td> <td>4. народна бајка</td> </tr> <tr> <td>д) ☐ <i>Љубавни растанак</i></td> <td>5. лирска љубавна песма</td> </tr> <tr> <td>ђ) ☐ <i>Мали Радојица</i></td> <td>6. роман</td> </tr> <tr> <td>е) ☐ <i>Златна јабука и девет пауница</i></td> <td>7. ауторска приповетка</td> </tr> <tr> <td>ж) ☐ <i>Робинсон Крусо</i></td> <td>8. комедија</td> </tr> </table>	а) ☐ <i>Покондирена тиква</i>	1. лирска описна песма	б) ☐ <i>Бачки растанак</i>	2. епска народна песма	в) ☐ <i>Зимско јутро</i>	3. поема	г) ☐ <i>Кањош Мацедоновић</i>	4. народна бајка	д) ☐ <i>Љубавни растанак</i>	5. лирска љубавна песма	ђ) ☐ <i>Мали Радојица</i>	6. роман	е) ☐ <i>Златна јабука и девет пауница</i>	7. ауторска приповетка	ж) ☐ <i>Робинсон Крусо</i>	8. комедија	
а) ☐ <i>Покондирена тиква</i>	1. лирска описна песма																	
б) ☐ <i>Бачки растанак</i>	2. епска народна песма																	
в) ☐ <i>Зимско јутро</i>	3. поема																	
г) ☐ <i>Кањош Мацедоновић</i>	4. народна бајка																	
д) ☐ <i>Љубавни растанак</i>	5. лирска љубавна песма																	
ђ) ☐ <i>Мали Радојица</i>	6. роман																	
е) ☐ <i>Златна јабука и девет пауница</i>	7. ауторска приповетка																	
ж) ☐ <i>Робинсон Крусо</i>	8. комедија																	
35.	<p>Напиши назив књижевног дела у коме се јавља наведени лик, као и књижевни род коме то дело припада:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="285 926 607 1035">Лик:</th> <th data-bbox="607 926 1013 1035">Дело:</th> <th data-bbox="1013 926 1289 1035">Књижевни род:</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="285 1035 607 1144">а) госпођа Журден</td> <td data-bbox="607 1035 1013 1144"></td> <td data-bbox="1013 1035 1289 1144"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="285 1144 607 1253">б) капетан Танасије Јеличић</td> <td data-bbox="607 1144 1013 1253"></td> <td data-bbox="1013 1144 1289 1253"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="285 1253 607 1362">в) Миона Џамић</td> <td data-bbox="607 1253 1013 1362"></td> <td data-bbox="1013 1253 1289 1362"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="285 1362 607 1518">г) Малчика Соколовић</td> <td data-bbox="607 1362 1013 1518"></td> <td data-bbox="1013 1362 1289 1518"></td> </tr> </tbody> </table>	Лик:	Дело:	Књижевни род:	а) госпођа Журден			б) капетан Танасије Јеличић			в) Миона Џамић			г) Малчика Соколовић				
Лик:	Дело:	Књижевни род:																
а) госпођа Журден																		
б) капетан Танасије Јеличић																		
в) Миона Џамић																		
г) Малчика Соколовић																		
36.	<p>У кућицу испред наслова дела напиши одговарајући број ко је његов аутор.</p> <table border="0"> <tr> <td>а) ☐ <i>Пилипенда</i></td> <td>1. Виљем Шекспир</td> </tr> <tr> <td>б) ☐ <i>Прича о кмету Симану</i></td> <td>2. Вељко Петровић</td> </tr> <tr> <td>в) ☐ <i>Ромео и Јулија</i></td> <td>3. Иво Андрић</td> </tr> <tr> <td>г) ☐ <i>Јабука на друму</i></td> <td>4. Симо Матавуљ</td> </tr> </table>	а) ☐ <i>Пилипенда</i>	1. Виљем Шекспир	б) ☐ <i>Прича о кмету Симану</i>	2. Вељко Петровић	в) ☐ <i>Ромео и Јулија</i>	3. Иво Андрић	г) ☐ <i>Јабука на друму</i>	4. Симо Матавуљ									
а) ☐ <i>Пилипенда</i>	1. Виљем Шекспир																	
б) ☐ <i>Прича о кмету Симану</i>	2. Вељко Петровић																	
в) ☐ <i>Ромео и Јулија</i>	3. Иво Андрић																	
г) ☐ <i>Јабука на друму</i>	4. Симо Матавуљ																	

	<p>д) [___] <i>Сеобе</i></p> <p>ђ) [___] <i>Плави чуперак</i></p>	<p>5. Милош Црњански</p> <p>6. Мика Антић</p>	
37.	<p>Заокружи слово испред тврдње која се не односи на Вука Стефановића Карацића:</p> <p>а) Сакупљао је лексикографску грађу и објавио је у делу <i>Српски рјечник</i>.</p> <p>б) Превео је Стари завет.</p> <p>в) Један од његових највећих противника био је Јован Хаџић.</p> <p>г) Написао је биографију о Хајдук Вељку Петровићу.</p>		
38.	<p>Заокружи слово испред имена два аутора који нису били савременици (нису живели и стварали у истом веку):</p> <p>а) Добрица Ћосић и Десанка Максимовић</p> <p>б) Лаза Лазаревић и Љубомир Ненадовић</p> <p>в) Франческо Петрарка и Сергеј Јасењин</p>		
39.	<p>Заокружи слово испред списка јунака романа <i>Хајдуци</i> Бранислава Нушића:</p> <p>а) Ница, Раде, Петрак</p> <p>б) Чеда, Глуваћ, Трта</p> <p>в) Заврзан, Станко, Јовица</p>		
40.	<p>Пажљиво прочитај наредни одломак и подвучи име и презиме аутора.</p> <p><i>Почеше по друштвима да праве шале с њим, а где је год требало да се сврши какав свој посао, сваки који му је могао сметати сматрао је за своју дужност да му смета, јер сваком се дух узбуди, чим га види, кад му сине кроз главу мисао: „Шта ми се ти ту правиш важан! Песме, е чекај да видиш, умемо ми и овако!”</i></p> <p>Милош Црњански, Радоје Домановић, Јанко Веселиновић, Петар Кочић</p>		
41.	<p>Који град војвода Пријезда у чувеној нашој епској песми није желео да преда турском цару?</p> <p>Назив града је _____.</p>		
42.	<p>Пажљиво прочитај следећа два питања и заокружи у њима тачан одговор.</p> <p>а) Које године је Свети Сава написао <i>Житије Светог Симеона</i>?</p> <p>1) 1205. године 2) 1208. године 3) 1211. године</p> <p>б) Савино <i>Житије Светог Симеона</i> је део ширег текста који се назива:</p>		

	1) Хиландарски типик 2) Повеља Светог Саве 3) Студенички типик	
43.	Којој документарно-књижевној врсти припада дело <i>Живот и прикљученија</i> Доситеја Обрадовића? Заокружи слово испред тачног одговора. а) биографија б) аутобиографија в) дневник г) путопис	